

I0610440

TOELICHTING, behorende bij het besluit van de Verenigde Vergoeding Waterschap De Grootte Waard dd. 21 november 1996 tot vaststelling van de peilen van de waterstand in het bemalingsgebied van het gemaal "Leenheerenpolder".

HOOFDSTUK I: Inleiding.

Het bemalingsgebied "Leenheerenpolder" ligt in z'n geheel binnen het grondgebied van de gemeente Korendijk.
Tot het bemalingsgebied behoort de Leenheerenpolder.
De oppervlakte van het bemalingsgebied bedraagt 128 ha.

Voor het bemalingsgebied is nog nimmer een peilbesluit vastgesteld.

Bij de voorbereiding is het concept-peilbesluit voor commentaar toegezonden aan de hierna volgende instanties:

- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Consulentenschap Natuur-, Bos-, Landschap-, en Faunabeheer;
- Provincie Zuid-Holland, Dienst Water en Milieu.
- Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden;
- Gemeente Korendijk;

Het commentaar betrof voornamelijk op- en aanmerkingen, die geen aanleiding hebben gegeven tot het inhoudelijk wijzigen van het concept-peilbesluiten met de bijbehorende toelichting. Deze op- en aanmerkingen zijn in de toelichting op het concept-peilbesluit verwerkt.

Het bemalingsgebied is aangegeven op de waterstaatkundige kaart (bijlage 1).

HOOFDSTUK II: Inventarisatie.

II.1: waterstaatkundige situatie.

In de huidige situatie worden de volgende peilen gehandhaafd:

peilgebied	peil
nr. 1	zomerpeil N.A.P. - 1.00m. winterpeil N.A.P. - 1.20m.

De buiten het beheersgebied gelegen Leenheerengorzenpolder loost het overtollige water middels een duiker op het peilgebied de Leenheerenpolder.
Het overtollige water uit de Leenheerenpolder wordt uitgeslagen via gemaal "de Leenheerenpolder" op het Spui.
De capaciteit van het gemaal bedraagt 15 m³/min.

De wateraanvoer voor de Leenheerenpolder vindt plaats via het pomphuis van het gemaal. De aanvulling van het eventuele watertekort in de Leenheerengorzenpolder wordt door de betrokken ingeland aangevuld met een mobiele pomp vanuit het peilgebied de Leenheerenpolder.
Voor het gebied wordt als afvoernorm 1,5 l/s/ha en als aanvoernorm 0,4 l/s/ha gehanteerd.

De in het peilgebied voorkomende grondwatertrappen (Gt) zijn voornamelijk V/VI en VI.

Binnen het peilgebied komen geen peilafwijkingen voor, waarvoor ontheffing is verleend of welke met ontheffing worden geacht aanwezig te zijn.

De waterstaatkundige situatie is aangegeven op kaartbijlage 1.

II.2: Bodemgesteldheid.

Om inzicht te krijgen in de bodemgesteldheid is gebruik gemaakt van de door de Stichting Bodemkartering gepubliceerde bodemkaarten (lit. 1).

Omstreeks het begin van de jaartelling bestond het gebied uit een veenlandschap waardoor enkele rivieren, zoals de Maas, hun weg naar zee zochten.

Tijdens de transgressiefasen in het Atlanticum werd het veen van het westen uit overstromd door de zee, waarbij klei (afzettingen van Calais) werd afgezet. Door de vorming van strandwallen langs de kust nam de mariene invloed af en werden de afzettingen van Calais weer overdekt met veen, het Hollandveen.

De veengroei ging door totdat het in het Subatlanticum tijdens transgressiefasen (o.a. St. Elisabethsvloed) weer door de zee werd overspoeld en bedekt met jonge zeeklei, de afzettingen van Duinkerke.

Het gebied kan worden gerekend tot een kalkrijke jonge zeekleipolder. Een kenmerk van veel getijde-afzettingen is het voorkomen van een aflopend profiel, hetgeen wil zeggen dat de klei of zavel naar beneden geleidelijk min of meer abrupt overgaat in zeer lichte zavel of zand. Het afzettingmilieu is hoofdzakelijk brak geweest.

Het gebied is een typisch voorbeeld van een aanwas (langgerekt en aangeslibd tegen een bestaande dijk).

II.3: Bodemgebruik.

Het gehele bemalingsgebied is in gebruik voor agrarische doeleinden met voornamelijk akkerbouw en incidenteel grove tuinbouw.

Het bodemgebruik is zowel in tabel 1 als op kaartbijlage 3 nader aangegeven.

De planologische indeling is gebaseerd op het streekplan Zuid-Holland-Zuid en weergegeven op kaartbijlage 4. De Leenheerenpolder heeft, conform het streekplan Zuid-Holland-Zuid, de functie agrarisch gebied, fourageergebied voor ganzen en stiltegebied. Voor beide laatstgenoemde functies is een globale begrenzing aangehouden.

Bodemgebruik	ha.	%
akkerland	125	98
overig	3	2
totaal	128	100

tabel 1: bodemgebruik.

II.4: Hoogteligging.

Topografisch gezien kenmerkt het polderlandschap zich veelal door een vlakke ligging. Hoogteverschillen van vele meters komen niet voor, toch vertoont iedere polder een zeker microreliëf. In aanleg is die reeds gevormd tijdens de sedimentatie periode en na de bedijking nog geaccentueerd door inklinking.

Ten behoeve van de herziening van het peilbesluit is een recente (1995) hoogtecijferkaart opgemaakt van de maaiveldligging.

Uit de vergelijking met de voorgaande hoogtecijferkaart (1973) is gebleken dat er een gemiddelde maaiveldvaling heeft plaats gevonden van ca. 0.08m.

De maaiveldhoogteligging voor het peilgebied Leenheerenpolder varieert van N.A.P. - 0.16m tot + 0.62m en is gemiddeld N.A.P. + 0.22m (zie kaartbijlage 5), zodat de gemiddelde drooglegging ca. 1.40m bedraagt.

II.5: Drooglegging.

Het bemalingsgebied heeft, gelet op de bodemopbouw en het bodemgebruik, een gewenste minimale en maximale drooglegging resp. 1.00 m en 1.75 m. Deze norm voor drooglegging wordt in belangrijke mate bepaald door de afwezigheid van zand of veen binnen 1.20m beneden maaiveld.

Bij het vigerende (winter)peil voor de Leenheerenpolder bedragen de percentages te nat/te droog respectievelijk 0% en 2%. Het hierop betrekking hebbende gebied is in de uiterste zuidpunt van het peilgebied gelegen.

II.6: Gebouwen, kunstwerken, dijken en wegen.

In het bemalingsgebied komt geen bebouwing voor. Langs de oost- en zuidkant (de Havenkade en de West- of Hollaarsdijk) staan een boerderij en enkele woningen.

II.7: Kwel cq inzijging.

De kwel cq inzijging wordt bepaald door het verschil tussen het polderpeil en de stijghoogte van het diepe grondwater enerzijds en de hydrologische eigenschappen en dikte van de slechtdoorlatende laag anderzijds. In de huidige situatie komt in het bemalingsgebied in een zeer geringe mate (0.00 - 0.25mm/dag) kwel voor (lit. 2). Uit het door ICW gevoerde onderzoek naar de wateraanvoerbehoefte voor de Zuidhollandse Eilanden en Waarden is niet af te leiden of wegzijging naar andere gebieden plaatvindt.

II.8: Waterkwaliteit.

In het Provinciaal Waterhuishoudingsplan wordt gesteld, dat alle watergangen moeten voldoen aan de ecologisch gerichte doelstelling van het laagste niveau. Dit houdt in dat vóór 1995 alle wateren biologisch gezond moeten zijn. Vóór het jaar 2000 moet de waterkwaliteit tevens voldoen aan de normen behorend bij de Algemene Milieukwaliteit volgens de Derde Nota Waterhuishouding. Deze norm is waterkwaliteitsklasse IIIb.

Het zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden heeft in het bemalingsgebied geen monsterpunten.

II.9: Recreatie.

Het gebied heeft geen specifieke recreatieve functie. Het beperkt zich medegebruik van de dijkweg voor wandel- en fietstochten.

II.10: Milieu, natuur en landschap.

Het landschap in de Leenheerenpolder draagt een open karakter. Aan de westzijde wordt de polder begrensd door de rivierdijk waarop geen beplanting aanwezig is. Aan de noord- en oostzijde wordt de polder begrensd door Het Spui, terwijl aan de zuidzijde de Korendijkse slikken zijn gelegen.

De gronden buiten de rivierwaterkerende dijken en/of kaden bestaan grotendeels uit gorzen, die als grasland in gebruik zijn.

Met name de Korendijkse slikken, 's Lands bekade gorzen een smalle rietstrook langs de Tiendgorzen en de Oosterse laagjes vormen een uniek en waardevol natuurgebied met een enigszins natte vegetatie (zeebies, ruwe bies, heemst). Tevens hebben deze gebieden een rijke vogelweidestand en funktioneren zij als een belangrijk broed-, fourageer- en overwinteringsgebied voor diverse soorten vogels.

In het streekplan Zuid Holland Zuid is het gebied aangeduid als stiltegebied. De uit rieten graslanden bestaande Korendijkse slikken worden doorsneden door een groot aantal kreken.

De toekenning 'fourageergebied voor ganzen' is er op gericht om de ornithologische relaties tussen het binnendijks en buitendijks gelegen gebied, voor met name enkele soorten ganzen, voldoende recht te doen.

Met deze funktietoekenning wordt ernaar gestreefd om onomkeerbare ingrepen in de waterhuishouding en bodemstructuur te voorkomen.

HOOFDSTUK III: Ontwerp-peilen.

De thans vast te stellen peilen voor de peilgebieden worden, gelet op de afweging van de belangen en het overleg met de daarbij betrokken instanties, zoals deze in hoofdstuk 2 van de toelichting zijn verwoord, aldus vastgesteld:

peilgebied	peil
nr. 1	zomerpeil N.A.P. - 1.00m. winterpeil N.A.P. - 1.20m.

HOOFDSTUK IV: Conclusies.

Omdat de vast te stellen peilen niet afwijken van de thans vigerende cq gehandhaafde peilen zullen er ook geen wijzigingen m.b.t. zetting, mogelijke schade aan gebouwen, kunstwerken, wegen en dijken, kwelsituatie, waterkwaliteit en natuur optreden.

Kaartbijlagen:

1. Waterstaatkundige kaart.
2. Bodemkaart.
3. Cultuurkaart.
4. Hoogtekaart.
5. Planologische kaart.

Literatuur:

1. Anonymus; meerdere jaren.
Bodemkaart van Nederland, 1 : 50.000, delen 43 oost en 44 west.
Stichting voor Bodemkartering, Oosterbeek.
2. Anonymus; 1987.
Wateraanvoerbehoefte Zuidhollandse Eilanden en Waarden
Instituut voor Cultuurtechniek en Waterhuishouding,
Wageningen.
3. Anonymus; 1990.
Streekplan Zuid-Holland Zuid.
Provinciale Staten van Zuid-Holland.